పరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టె

పనిమనుషుల కథ

కువైట్ సిటీ

హావల్లి ఏరియా

సాయంత్రం ఆరుగంటల సమయంలో ఆ వీధంతా సందడిగా ఉంటుంది. వచ్చిపోయే కష్టమర్లతో అక్కడ ఉన్న షాపులన్నీ కళకళలాడుతూ ఉంటాయి. ఆ వీధి అంతా ఎలక్ట్రానిక్ షాపులతోనూ "పనిమనుషులను" కువైటు వారికి అమ్మే ఆఫీసులతోనూ. నిండి ఉంటుంది.

అవును. మీరు సరిగ్గానే విన్నారు.

అక్కడ మనుషుల్ని, బానిసల్లాగా మంచి రేట్లకు అమ్ముతారు. ఇప్పుడు ముఖ్యంగా వాళ్ళగురించే నేను ఇక్కడ చెప్పబోతున్నాను. ఆకలితో కాలేకడుపుల్ని నింపుకోవడానికి పేదరికాన్ని పారద్రోలడానికి, తనవారిని విడిచి, ఒంటరిగా పరదేశానికి (గల్ఫ్ దేశాలకు) వచ్చిన పనిమనుషులు. అరబ్బుల ఇళ్ళలో బానిసల్లాగా కాసిన్ని జీతపు డబ్బుల కోసం రాత్రింబగళ్ళు కష్టపడే శ్రమజీవులు. అందుకే వీళ్ళ గురించి ఈ గల్ఫ్‌లోని పనిమనుషుల గురించి ముఖ్యంగా గుర్తుచేసుకోవాలి.. మనం వాళ్ళ గురించి తప్పకుండా తెలుసుకోవాలి.

ఇంకా ఆ వీధి మధ్యలోకి వెళితే అక్కడక్కడా ఉన్న బంగారం షాపులు కళ్ళను ఆకట్టుకుంటాయి. షోకేసుల నిండా వ్రేలాడదీసిన అందమైన ఆభరణాలు, రంగుబల్బుల వెలుగుల్లో మెరిసిపోతూ ఆ దారిన వెళ్ళేవారిని ఆకర్షించి రా రమ్మని పిలుస్తుంటాయి.

స్త్రీలు అయితే మరీను. బంగారం ధరలు పెరిగి ఆకాశాన్ని అంటుతున్నా సరే అక్కడ ఆగి, షాపుల్లోకి వెళ్ళి నగలన్నింటినీ బాగా పరిశీలించి చూసి ఇష్టమైన వాటిని వదలక కొంటూనే ఉన్నారు. గల్ఫ్ బంగారం గురించి కాస్త చెప్పుకోవాలి. గల్ఫ్‌లోని బంగారం స్వచ్ఛమైనది. కల్తీలేనిది. ఇక్కడ బంగారం ధరకూడా ప్రపంచ దేశాలలోని ధరకంటే కాస్త తక్కువగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఇక్కడ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ గల్ఫ్‌లోని, బంగారం కొనడానికి ఆసక్తిని చూపిస్తారు. ముఖ్యంగా భారతీయులు 22 లేదా 24 కారెట్ల బంగారం కొనడానికే ఇష్టపడతారు. కానీ అరబ్బులు మాత్రం 18 కారెట్ల బంగారానికే ప్రాముఖ్యతను ఇస్తారు. 22 కారెట్ల బంగారం ధగధగా మెరుస్తూ పచ్చగా ఉండి, కనులకు ఎబ్బెట్టుగా కనిపిస్తుందనీ, 18 కారెట్ల బంగారం అయితే తగినంత రంగులో ఉండి, ఆభరణం అందంగా హుందాగా ఉంటుందని వీరి అభిప్రాయం.

హావల్లి ఏరియాలోని ఆ వీధిలోకి వెళ్ళినప్పుడల్లా మొదట గోల్డ్ షాపుల్లోకే దారి తీస్తాను. క్రొత్తగా వచ్చిన నగలు, డిజైన్లు అన్నీ చూసి, నచ్చింది ఏదో ఒకటి చిన్నవస్తువైనా సరే కొనుక్కుంటేగానీ మనసుకు తృప్తిగా ఉండదు. స్త్రీలకు బంగారానికి ఉన్న అవినాభావ సంబంధం విడదీయలేనిది కదా!

ఈ హవల్లి ఏరియాలో అరబ్బుల కంటే ఎక్కువగా మన భారతీయులే నివసిస్తున్నారు. అరబ్బులు, ఇతరదేశాల వారు కొద్ది శాతంలో మాత్రమే ఈ ఏరియాలో ఉన్నారు. మన భారతీయులు ఎక్కువగా నివసించే ఇలాంటి కొన్ని ఏరియాలకు నేను వెళ్ళినపుడు మన ఇండియాలోని వీధుల్లో తిరుగుతున్న అనుభూతి నాకు కలుగుతుంది. ఇక్కడి వీధుల్లో అరబిక్ భాషను మించి మన హిందీ భాషే ఎక్కువగా మాటల్లో వినిపిస్తుంది.

చాలామంది భారతీయులు వివిధరకాలైన పనులు ఈ కువైటు దేశంలో చేసుకుంటూ సంవత్సరాల తరబడి ఇక్కడ నివసిస్తున్నారు.

కష్టమైన పనులతో, స్వేచ్ఛ లేకుండా బానిసల్లా, కువైటు ఇళ్ళలో పని చేసే కొందరి పనిమనుషుల జీవితాలు తప్ప, బయట ఉద్యోగాలు (పనులు) చేసుకునే పరదేశీయులకి, తమ దేశంలో కంటే కూడా జీవితం ఇక్కడ సులభంగా, సుఖంగా గడిచిపోతుండటంతో వీరందరూ ఈ కువైటు దేశాన్ని విడువక తమ కుటుంబాలతో సహా ఏళ్ళ తరబడి ఇక్కడే నివసిస్తున్నారు.

ముఖ్యంగా ఈ హవల్లి ఏరియాలో "పనిమనుషులను" కువైటు వారి పనుల కోసం సప్లై చేసే ఏజంట్లు ఎక్కువగా నివసిస్తున్నారు. గల్ఫ్‌లో ఇంట్లో పనిచేసే పనిమనుషులకు బానిసలకు పెద్ద తేడా ఏమీ ఉండదు.

బానిసలు జీవితాంతం తన యజమానికి అమ్ముడుపోతారు. కానీ ఇక్కడ గల్ఫ్‌లోని పనిమనుషులు రెండు సంవత్సరాలకాలం కువైటు వారి ఇంట్లో పని చేయడానికి ఒక కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో అమ్ముడు పోతారు. రెండు సంవత్సరాల కాలం ముగిసాక అందరికీ ఇష్టం అయితే మరలా కావాలి, ఉండాలి అనుకుంటే వాళ్ళు మరొక రెండు సంవత్సరాలకు కాంట్రాక్టును పొడిగిస్తారు. ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి రెండు నెలల సెలవులతో పాటు విమానం టిక్కట్లు ఇచ్చి వారి దేశానికి పంపిస్తారు. వద్దు అనుకుంటే రెండేళ్ళు పనిచేసి టిక్కెట్లు తీసుకుని బై చెప్పి వెళ్ళిపోవచ్చు. లేదా ఒక ఆరేడు నెలలు పనిచేసాక మధ్యలో నచ్చక ఏదైనా ప్రాబ్లం కలిగినా వద్దు అనుకుంటే ఆ మనిషిని తీసుకుని వచ్చి ఆ ఏజంటుకే అప్పగిస్తారు. ఆ ఏజంటు ఆ మనిషిని మరలా మరొక కువైటి సేఠుకు అమ్ముతుంది. మరలా అక్కడ ఆ పనివారికి రెండేళ్ళు కాంట్రాక్టు మొదలు అవుతుంది.

లక్ష్మి అని నాకు తెలిసిన ఆవిడ, ఈ హవల్లి ఏరియాలో "పనిమనుషులను" సప్లై చేసే ఆఫీసులో ఏజంటుగా ఉంది. ఒకరోజు నేను పనిమీద హవల్లి ఏరియా మీదుగా వెళుతూ ఆమెకు ఫోను చేసి ఆ ఆఫీసులు చూడాలనిపించి అక్కడికి వెళ్ళాను.

అక్క పనిమనుషులను అమ్మే ఆ ఆఫీసులన్నీ ఆ వీధిలో ఉన్న భవనాల బేస్‌మెంటులో ఉండి తమ వ్యాపారాలను నడిపిస్తున్నాయి.

మూడు పువ్వులు ఆరుకాయలుగా వారి వ్యాపారం సాగుతూ దినార్ల పంటను ఆ ఏజంట్లకు అవి పండిస్తున్నాయి.

ఒక్కసారి ఆ వీధిలోకి వెళ్ళి ఆ భవనాల ప్రక్కన ఉన్న మెట్లు దిగి బేస్‌మెటులోకి తొంగి చూస్తే అక్కడ వింతైన వాతావరణం మన కళ్ళకి కనిపిస్తుంది. ఆ బేస్ మెంటులోని విశాలమైన హాలులో చుట్టూ గోడలకి పేర్చినట్లున్న ఆఫీసు గదులు వరుసగా కనిపిస్తాయి,

"ఇక్కడ సరసమైన ధరలకు ఇండియా, శ్రీలంక, ఫిలిపీన్స్, నేపాల్ కద్దామాలు (పనిమనుషులు) దొరుకును అనే బోర్డు ఆ ఆఫీసు గదుల ముందు వ్రేలాడుతూ ఉంటుంది.

అరబిక్ భాషలో "కద్దామా" అంటే "పనిమనిషి" అని అర్థం. బానిసల్ని అమ్మినట్లు పనిమనుషుల్ని కువైటు వారికి మంచి ధరలకు, అమ్మి ఈ ఏజంట్లు బాగా సొమ్ము చేసుకుంటారు. వయసులో ఉండి అందంగా చలాకీగా ఉన్న మనిషికైతే ఇక్కడ మంచి రేటు పలుకుతుంది. కాస్త చదువు వచ్చి, నాలుగు ఇంగ్లీషు ముక్కలు నేర్చుకున్న వారైతే ఇంకా మేలు. కువైటు వారు ఇంగ్లీషు వచ్చిన పనిమనిషిని ధర ఎక్కువైనా సరే సంతోషంగా కొనుక్కుంటారు!

కాస్త చదువుకుని అందంగా ఉన్న వారికోసమే ఏజంట్లు ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు. ఇలాంటి వారిని సులభంగా అమ్ముకుని బాగా డబ్బు సంపాదించడమే వీరి ధ్యేయం. పనిమనుషుల్ని అమ్మి కోట్లరూపాయలు సంపాదించి, మేడలు కట్టి ఆస్తులు ప్రోగు చేసుకున్నవారు చాలామంది ఇక్కడ, ఈ హవల్లి ఏరియాలో ఉన్నారు.

నాకు తెలిసిన ఆ లక్ష్మి అనే ఆవిడ కూడా రెండేళ్ళు తిరిగేలోపల నాలుగు పోర్షన్లు ఉన్న రెండతస్తుల ఇల్లు ఇండియాలోని వాళ్ళ ఊళ్ళో కట్టించానని, అరకేజీ బంగారం నగలు కొన్నానని గర్వంగా, సంతోషంగా చెపుతుంటే నేను విని అవునా? నిజమా? అని ఆశ్చర్యపోయాను.

" అవును. నిజమే. నువు ఆ ఫైవ్ స్టార్ హోటల్లో పది సంవత్సరాలు పనిచేసినా సంపాదించలేనంత డబ్బు, ఇక్కడ రెండేళ్ళు పనిమనుషుల్ని సప్లై చేసే ఏజెంటుగా చేస్తే సంపాదించగలవు. నా మాట విని నాతో చేయి కలుపు. మీ ఊరు నుండి మనుషుల్ని పిలిపించు. ఇక్కడ వీసాలాంటి అన్ని వ్యవహారాలు నేను చూసుకుంటాను. అందులో నీకు సగం లాభం ఇస్తాను" అంది ఆవిడ.

పేదవారిని అమ్మి సొమ్ముచేసుకునే వ్యాపారాలు, వారి కన్నీళ్ళు త్రాగి సంపాదించే దినార్లు అవసరమా?! ఒకసారి చుట్టూ పరికించి చూసాను నేను.

చుట్టూ ఆఫీసు గదులు. ఒక్కో గదిలో ఐదు టేబుళ్ళు వేసి ఉన్నాయి. ఎదురుగా ఉన్న పెద్ద టేబులు కువైటీ యజమానికి కేటాయించబడి ఉంటుంది. ఆ ఆఫీసు, లైసెన్సు, అనుమతి అంతా ఆయన పేరుమీదే ఉంటాయి.

ఇక్కడ కువైటు ప్రభుత్వం, వ్యాపారానికి, షాపులకు కువైటీ వారికి మాత్రమే పర్మిషను ఇస్తుంది. పరదేశులకి ఆ అవకాశం లేదు. వారు కువైటీస్ క్రింద, వారి అనుమతితో, వ్యాపారానికి భాగస్వాములుగా మాత్రమే ఉంటూ దాన్ని నిర్వహించగలరు.

ఆ కువైటీ యజమాని నెలకు ఒకటి, రెండుసార్లు అలా వచ్చి ఏజంట్ల వద్ద ఆఫీసుకు అద్దె, టేబులు వేసుకుని లైసెన్స్ ఉపయోగించుకుని వ్యాపారం నిర్వహించినందుకు కమీషను (డబ్బు) రాబట్టుకుని వెళ్ళిపోతాడు. ఇక మొత్తం వ్యాపారమంతా ఏజంట్ల చేతుల్లోనే జరుగుతుంది. గోవా, కేరళ, తెలుగు, శ్రీలంక, ఫిలిప్పీన్స్ నేపాల్, ఇండోనేషియాల నుండి వచ్చిన ఏజంట్ల చేతుల్లోనే జరుగుతుంది. గోవా, కేరళ, తెలుగు, శ్రీలంక, ఫిలిప్పీన్స్, నేపాల్, ఇండోనేషియాల నుండి వచ్చిన ఏజంట్లు అక్కడ ఉన్న టేబుళ్ళ ముందు కూర్చుని ఉన్నారు. వారి వద్ద టేబులు మీద ఉన్న ఫైళ్ళలో వారి పనిమనుషుల పాస్‌పోర్టు కాపీలు, వారి వివరాలు, ఫోటోలు ఫోల్డర్‌లో అమర్చి ఉన్నాయి. పనిమనుషులను కొనడానికి అక్కడికి వచ్చే కువైటు వారికి, ఆ ఏజంట్లు ఆ ఫైళ్ళలోని వివరాలను చూపిస్తూ పనిమనుషుల అర్హతలను అనుభవాన్ని అందమైన మాటలతో, తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వుతో వివరించి చెపుతున్నారు. కొందరు ఏజంట్లు ఉత్సాహంగా పరిగెత్తికెళ్ళి అక్కడే ఆ ప్రక్కనే ఉన్న పనిమనుషుల్ని పిలిపించి వారికి చూపిస్తున్నారు. ఆ వాతావరణం, వారి ప్రవర్తన, మాటలు, నవ్వులు చాలా కృత్రిమంగా అసహజంగా నాకు అనిపించాయి.

అక్కడ ఉన్న ఆ ఆడ ఏజంట్లు వారి వయసును దాచాలనే తాపత్రయంతో ముఖానికి వేసుకున్న అతి మేకప్పు, ఎర్రటి వర్ణంలో పెదాలకు వేసుకున్న లిప్‌స్టిక్ మనిషుల వంట్లోని రక్తం పీల్చుకున్నట్లు ఎబ్బెట్టుగా కనిపించాయి.

వారికి నప్పని వస్త్రధారణతో నడక సరిగా రానివారు వేసుకున్న ఎత్తుమడమల చెప్పులతో, సర్కస్‌లో ఫీట్లు చేసే బఫూన్లలా కనిపించారు. వారు పూసుకున్న ఘాటైన అరబిక్ అత్తరు సెంటు వాసన. ఆ పరిసరాల్లో అంతటా వ్యాపించి వెగటుగా అనిపించింది. అక్కడి మనుషులు, వారి మాటలు, ప్రవర్తన, చాలా వింతగా కనిపించాయి. ఆఫీసులోని టేబుల్స్ ముందు కూర్చున్న కొందరు ఏజంట్లు హుషారుగా తమ వ్యాపారం గురించిన కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. ఏ పనిమనిషిని ఎలా అమ్మాలో, ఎవరికి అమ్మాలో? ఎలాంటివారికి ఎంతకు అమ్మాలో ఎంత లాభం ఎవరికి వస్తుందో? అనే విషయాలను చర్చించుకుంటూ ఉన్నారు? ఇంకా ఎక్కువగా మనుషుల్ని రప్పించాలనే ప్రణాళికలు వారి మాటల్లో వినబడుతున్నాయి.

క్రొత్తగా కువైటుకు వచ్చిన పనిమనుషులు, భాషరాక, పనిచేతకాక, కువైటు ఇండ్లల్లో చేసే అవకతవకపనులు, మాట్లాడేమాటలను గురించి కథలుగా, జోకులుగా చెప్పుకుని మరి కొందరు ఏజంట్లు విరగబడి నవ్వుకుంటున్నారు.

వారి మాటల్లో అతిశయం, నవ్వుల్లో నటన స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

అంగట్లో అమ్మకానికి ఉన్న బొమ్మల్లాంటి ఆ పనిమనుషులు ఎక్కడ ఉన్నారా అని ఆ ప్రక్క పరిశీలనగా చూసాను. పాపం, వారందరూ తమకు ఉన్న కొద్దిపాటి సామాను, బట్టలు, చిన్న చేతి సంచిలో సర్దుకుని మూలగా ఉన్న మెట్ల మీదా స్టోరు రూముల్లోనూ ప్రక్కన ఉన్న చిన్న బెంచీలపైనా ఒదిగి కూర్చుని ఉన్నారు. వారి మొహాల్లో భయం, ఆందోళన, విచారం, రేపటిగురించి దిగులు గూడు కట్టుకుని స్పష్టంగా బయటికి కనిపిస్తున్నాయి.

క్రొత్తగా కువైటు వచ్చిన వారికి, ఇంటిమీదా, వదిలి వచ్చిన పిల్లలమీదా ఇంకా దిగులు పోనట్లుంది. ఎలాంటి యజమాని దొరుకుతాడో? పని సరిగ్గా చేయకపోతే కొడతారేమో? భాష రాకపోతే తిడతారేమో అనే దిగులుతో వారు దీనంగా చూస్తున్నారు. వారి భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుందో? ఏమవుతుందో వారికి తెలియదు పాపం.

అక్కడ కూర్చుని చిన్నపాటి స్వరాలతో భయం భయంగా మెల్లగా వారు మాట్లాడుకుంటున్నారు. వారి మాటలు ఏజంటు మేడం వింటే, తిడుతుందని వారికి భయం. పాతవాళ్ళు కొందరు క్రొత్తవారికి తమకు కలిగిన అనుభవాలు పడిన బాధలు, కష్టాలు కథలుగా చెపుతున్నారు. తమకు తెలిసిన సలహాలు వారికి ఇస్తున్నారు. అక్కడ, ఆ సమయంలో కూడుకున్న వారికి వారే బంధువులు. ఆప్తులు. స్నేహితులు కూడా. వారి జీవితంలోని కష్టసుఖాలు వారు కలబోసుకుంటున్నారు. పాతవారు కొందరు అంతా అలవాటే అన్నట్లు ధీమాగా ఉన్నారు భాష రాని క్రొత్తవారు ఏం మాట్లాడాలో, ఎలా మాట్లాడాలో అర్ధంకాక బిక్కమొహం వేసుకుని మాట్లాడుకునే వారి మొహాలు చూస్తున్నారు. ఏదో చెప్పాలని వారిని అడగాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అక్కడ వారిని చూస్తే పేదరికం ఎంత శాపమో మనకు అర్ధమవుతుంది.

కువైటు వాళ్ళు పనిమనిషి కావాలని, కొనడానికి అక్కడికి వచ్చినపుడల్లా ఏజంటు మేడం పిలవడంతో వారందరూ సంతలో పశువుల్లా వచ్చి వరుసగా ఆఫీసు ఎదుట నిలబడుతున్నారు. అపుడు వారి మొహాల్లో తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వు, ఉత్సాహం కనబడుతున్నాయి.

తొందరగా అమ్ముడు పోవాలంటే ఆ మాత్రం నటించక తప్పదు వారికి. తొందరగా డబ్బు సంపాదించి తమవారికి పంపాలి. చేసి వచ్చిన అప్పులు తొందరగా తీర్చాలి అనే ఆశ, తాపత్రయం వారిలో ఉంది. ఇంతదూరం వచ్చాక ఇక వేరే మార్గం వారికి లేదు. ఏజంట్లు చెప్పినట్లు వినాలి. వాళ్ళు చూపించిన కువైటు వారితో పనిచెయ్యడానికి వెళ్ళాలి. కీ ఇస్తే ఆడే బొమ్మల్లా, మరయంత్రాల్లా తమ ఇష్టాల్ని మరచి వారు డబ్బుకోసం, కష్టాలతో సహవాసం చేయాల్సిందే

వీరిని కదిలిస్తే ఎన్నో కథలు, కన్నీళ్ళు బయటికి వస్తాయి. వీళ్ళు తమవారిని విడిచి, తమదేశాన్ని విడిచి, ఒంటరిగా ఈ ఎడారి దేశానికి రావడానికి వెనుక ఎన్నో బాధలు, కారణాలు ఉంటాయి. తమ హృదయం, తమ దేశంలో తమ వారి మధ్య తిరుగుతూ ఉంటుంది. శరీరం మాత్రం ఇక్కడ కువైటు వారికి సేవలు చేస్తూ సంవత్సరాలు గడిపేస్తూ ఉంటారు. డబ్బుకోసం, కుటుంబం కోసం వీళ్ళు చేసే త్యాగం చాలా విలువైనది. ముఖ్యంగా ఈ కువైటు వారికి (అరబ్బులకు) ఇంట్లో పని చేయడానికి ఆడ పనివారు ఎక్కువగా అవసరం. వంటపనికి, ఇల్లు శుభ్రం చేయడానికి, పిల్లల్ని చూసుకోవడానికి స్త్రీలు ఉపయోగపడతారు. కారు డ్రైవింగ్‌కు, తోటపని చూడటానికి, దువానియా పనులకు (సేఠ్ లు కలిసి మాట్లాడుకుఉనే మీటింగు హాలు) మగవారిని పనిలో పెట్టుకుంటారు.

"ఏయ్ రత్నా! ఇలారా!.హీల్స్ వేసుకుని నడిచేసరికి నా పాదాలు నొప్పిగా ఉన్నాయి. ఇక్కడ కూర్చుని నా పాదాలు మసాజ్ చెయ్యి" అంటూ టేబుల్ ముందుకు కాళ్ళు జరిపింది అక్కడ ఉన్న శ్రీలంక ఏజంటు. నల్లగా తుమ్మ మొద్దులా ఉంది ఆవిడ. శారీరక శ్రమ లేకపోవడంతో ఆవిడ శరీరం రుబ్బురోలులా తయారయింది. ఆవిడ కాళ్ళు ఏనుగు కాళ్ళంత లావు ఉన్నాయి. డబ్బు ఎక్కువైతే ఇలాంటి బాధలు తప్పవేమో. ఆవిడ శ్రీలంకలోని తమిళియన్ అట. వారి పూర్వీకులు వంద సంవత్సరాల క్రితం మద్రాసు పరిసర ప్రాంతాల్లో నుండి శ్రీలంకకు వలస వెళ్ళారట. అప్పటి నుండీ శ్రీలంకలోనే స్థిరంగా నిలిచిపోయారట. ఒక్క క్షణం కూడా నోరు మూత పడకుండా మాట్లాడుతూ కద్దామాలను (పనిమనుషులను) అరుస్తూ ఉంది ఆవిడ.

ఐదు నిమిషాల్లో ఆమె గురించి, ఆమె సంపాదన గురించి కువైటుకు ఎన్ని ప్రయాసలు పడి ఎలా వచ్చిందో, ఈరోజు ఈ స్టేజ్‌కు ఎలా చేరుకుని బాగా డబ్బు సంపాదించిందో తన మాటల్లో ఆపకుండా చెపుతూనే ఉంది. మధ్యలో నాగురించి కూడా తెలుసుకోవాలనే తాపత్రయంతో చాలా ప్రశ్నలు గుప్పిస్తూనే ఉంది. ఒక్క క్షణం కూడా ఆగని ఆవిడ వాగుడు విసుగు తెప్పించింది నాకు.

రత్న అనే ఆ శ్రీలంక అమ్మాయి గాలివీస్తే పడిపోయేంత బలహీనంగా ఉంది. తన చేతిలో ఉన్న బట్టల బ్యాగ్‌ను ఎవరూ తీసుకోరు కదా అన్నట్లు చుట్టూ ఓసారి పరికించి చూసి జాగ్రత్తగా ప్రక్కనే ఉన్న బెంచిపై పెట్టి మెల్లగా నడుచుకుంటూ ఆ శ్రీలంక ఏజంటు కాళ్ళదగ్గరికి వచ్చి క్రింద చతికిలబడి కూర్చుంది. "మధ్యాహ్నం గిన్నెనిండా అన్నం తిన్నావు కదా? అంత నీరసం ఎందుకే నీకు? తొందరగా నడిచి రాలేవా? పిలిచిన అర్ధగంటకు మెల్లగా పెళ్ళికూతురులాగా వస్తున్నావు? " అని గద్దించింది ఆ శ్రీలంక ఏజంటు. ఆవిడ మాటలకు ఆ అమ్మాయి బిక్కమొహం వేసుకుని, కన్నీళ్ళు నింపుకుంది.

"పని చేయడం రాదుగానీ ప్రతిదానికీ ఏడుపే. ఇలా మెల్లగా పనిచేస్తే కువైటు ఇంటిలో ఉంచుకుంటారా? జీతం డబ్బు ఇస్తారా? నిన్ను తీసుకెళ్ళిన రెండోరోజే పని సరిగ్గా చెయ్యడం లేదని చెప్పి, తిరిగి తీసుకుని వచ్చి నా దగ్గర దిగబెడతారు. నీకు ప్రతిరోజూ మూడు పూటలా అన్నం పెట్టలేక నేను చావాలి. కాస్త హుషారుగా పని చెయ్యటం నేర్చుకో. లేకపోతే నిన్ను అమ్మడం సాగనంపడం నాకు కష్టమవుతుంది. నీలాంటి వాళ్ళు కువైటులో పనికోసం వస్తే అంతే సంగతులు. మేమంతా ఈ ఆఫీసులు మానేసి నెత్తిన గుడ్డ వేసుకుని ఇంటికి తిరిగి పోవాల్సిందే" అంటూ ఆ శ్రీలంక ఏజంటు ఆ పిల్లను తిడుతూనే ఉంది.

ఆమె అరుపులకి, ప్రవర్తనకి నాకు చాలా బాధ కలిగింది. ఇక్కడ అస్సలు బాగోలేదు ఇక వెళ్ళిపోదాం అనుకుంటూ పైకి లేచాను. "అపుడే ఎలా వెళతావు? సమోసాలు, టీ తెమ్మని 'కద్దామా'ను పంపించాను ఉండు" అంటూ నాకు తెలిసిన లక్ష్మి నన్ను కూర్చోబెట్టింది. ఇంతలో ఒక కువైటీ అతను నడివయసులో ఉన్న ఒక 'కద్దామా'ను (ఒకామెను) తీసుకుని వచ్చి లక్ష్మికి అప్పగించాడు. ఆయన ముఖం కోపంగా ఉంది. "ఇదిగో ఈవిడకు యాభై ఏళ్ళు వయసు ఉంటుంది. మాయమాటలు చెప్పి పనిలేని ముసలిదాన్ని నాకు అంటగట్టావు. మా ఇల్లు చాలాపెద్దది. నాకు నలుగురు పిల్లలున్నారు. ఇది ఇల్లంతా శుభ్రం చేసి పిల్లల్ని చూడాలి. వంటకు వేరే మనిషి నాకు ముందే ఉంది. మరి ఈవిడ కూర్చుంటే లేవలేదు. సరిగ్గా పనిచెయ్యలేదు. వచ్చినప్పటి నుండీ దగ్గుతూనే ఉంది. మెట్లు ఎక్కితే ఆయాసం అంటోంది. ఇలాంటి ముసలిదాన్ని, జబ్బుగలదాన్ని నాకు ఎందుకు అంటగట్టావు? దీనికి జీతం కాదు. తిండి పెట్టడమే దండగ. ఈ ముసలిదాన్ని నువ్వే ఉంచుకో. నా డబ్బులు నాకు తిరిగి ఇవ్వు లేదా పది దినార్లు ఎక్కువైనా సరే మంచి వయసులో ఉండి పరిగెత్తి పనిచేసే అమ్మాయిని ఇవ్వు" అని ఆ సేఠు కోపంగా లక్ష్మితో చెప్పాడు.

"అలాగే సేఠూ! కోపం వద్దు. నా దగ్గర చాలామంది కద్దామాలు ఉన్నారు. అందరినీ చూపిస్తాను. నీకు కావలిసిన దాన్ని తీసుకెళ్ళు" అంటూ. ఆ ప్రక్క మెట్లమీద కూర్చున్న వాళ్ళని గట్టిగా కేక వేసి పిలిచింది. ఆమె కేకతో వాళ్ళు ఉలిక్కిపడి లేచి చెదిరిన జుట్టు సర్దుకుని నవ్వు మొహాలపై పులుముకుని ఆఫీసులోనికి వచ్చారు. "డబ్బు ఎక్కువ ఇస్తా అన్నావు కదా? అందుకే అందర్నీ చూపించాను. బాగా చూసి నీకు నచ్చినదాన్ని తీసుకుపో. మళ్ళీ మాట నా మీదకి రాకూడదు" అంది నవ్వుతూ లక్ష్మి.

ఆఖర్లో ఉన్న ఒక అమ్మాయిని చూపిస్తూ "ఈ పిల్ల పని బాగా చేస్తుందా? " అని అడిగాడు సేట్.

"అది పని బాగా చేస్తుంది సేఠూ. ఇంగ్లీషు కూడా మాట్లాడుతుంది కాబట్టి భాష రాదు అనే ఇబ్బంది లేదు" అంటూ ఉత్సాహంగా చెప్పింది ఆవిడ. ఎదురుగా నిలబడ్డ రోజాను ఒకసారి పైకి, కిందకీ పరిశీలనగా చూసాడు సేఠు. "నిజంగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతుందా? " అపనమ్మకంగా అడిగాడు సేఠు.

"బాగా మాట్లాడుతుంది సేఠూ. కావాలంటే నువ్వూ రెండు ప్రశ్నలు అడిగి చూడు" అంది ఆవిడ.

'హౌ ఆర్యూ' అని అడిగాడు సేట్ రోజా అనే ఆ పిల్లకేసి చూస్తూ.

'మై నేమ్ ఈజ్ రోజా' అంది ఆ అమ్మాయి తడబడుతూ.

"నీ పేరు కాదు. ఎలా ఉన్నావు అని అడుగుతున్నాడు. జవాబు సరిగ్గా చెప్పి చావు. " వెనుకనుండి పళ్ళుకొరింది లక్ష్మి.

"ఫైన్ బాబా" అంది రోజా. ఇక్కడ పనిమనుషులు సేఠును బాబా అనే అంటారు. అరబ్బీలో బాబా అంటే తండ్రి అని అర్థం.

సేట్ సంతృప్తిగా తల ఆడించి పర్సులోంచి దినార్లు తీసి ఏజంటుకు అందించి సంతోషంగా ఆ అమ్మాయిని తీసుకుని పోయాడు.

జరిగేదంతా చూస్తుంటే నాకు స్టేజి మీద ప్రదర్శించే ఒక నాటకం చూస్తున్నట్లు అనిపించింది. సేఠు ఇచ్చిన డబ్బులు ఆనందంగా లెక్కపెట్టుకుంటూ "ఈ పిల్లకు పదివేలు ఎక్కువే ఇచ్చాడు" అంటోంది నవ్వుతూ లక్ష్మి.

నా చేతిలోని టీ చేదుగా అనిపించింది నాకు. రోజా వెళ్ళిపోవడంతో అంతవరకూ ఆ అమ్మాయితో కలిసి ఉండి కబుర్లు చెప్పుతున్న తోటి అమ్మాయిలు అందరూ దిగులు మొహాలు వేసుకున్నారు. వారం రోజులుగా వారందరూ కలిసి ఉంటున్నారు. కష్ట సుఖాలు చెప్పుకుని ఓదార్చుకుంటున్నారు.

మళ్ళీ రోజాను తిరిగి ఎప్పుడు చూస్తామో? జీవితంలో మరలా కనిపిస్తుందా? అనే ప్రశ్నలతో వారు మౌనంగా బాధగా అక్కడ కూర్చున్నారు. తమ వంతు ఎప్పుడు వస్తుందో? ఎవరు వచ్చి తమను తీసికెళతారో? ఎటువంటి యజమాని దొరుకుతారో అనే ఆలోచనలతో కాసేపు వాళ్ళు నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు.

ఈ ఏజంటు దగ్గర బాధలు పడి తిట్లు తినేదానికంటే ఆ కువైటు ఇంట్లో కష్టాలు పడటం ఎంతో మేలు అనుకుంటున్నారు. ఆ సమయంలో అక్కడ జరిగేవన్నీ చూస్తుంటే నాకు, "అలెక్స్ హేలీ రాసిన 'రూట్స్' అనే పుస్తకంలోని ఆఫ్రికా బానిసల్ని అమ్మే కథ (చరిత్ర) గుర్తుకు వచ్చింది.

"ఇదిగో సంధ్యా! నువు ఇంటికి వెళ్ళి నా బట్టలు ఉతికి ఆరెయ్యి. ఫ్రీజర్‌లో ఉండే చేపలు, బయట పెట్టాను. వాటిని శుభ్రం చేసి చిన్నముక్కలుగా కోసి ఎర్రగా ఫ్రై చెయ్యి. మీ సారుకు చేపల వేపుడు చాలా ఇష్టం. ఈరోజు వాటిని ఫ్రై చెయ్యమని మరీ మరీ చెప్పారు.

అలాగే మీకోసం పప్పుచారు చేసుకోండి. అలమారులో మూలగా ఉన్న స్టోరు బియ్యం మీకోసం వాడుకోండి. నాలుగు గ్లాసులు బియ్యం వండితే మీ అయిదుగురికి సరిపోతాయి. సరుకులన్నీ కాస్త పొదుపుగా వాడండి. నీతో పాటు నీలమ్మను కూడా తీసుకెళ్ళు. మా పడకగది శుభ్రం చేసి బెడ్‌షీట్లు మార్చమని చెప్పు. మీ సారుకు ప్రతిరోజూ పడక మీద దుప్పట్లు మార్చకపోతే అస్సలు నిద్రరాదు" అంటూ పనివారికి పనులు పురమాయిస్తూ మొగుడ్ని గుర్తుచేసుకుని హొయలు వలికిస్తూ లేనిపోని వయ్యారం వంట్లోకి అరువు తెచ్చుకుని ముసి ముసిగా నవ్వింది ఏజంటు లక్ష్మి. ఈ లక్ష్మి మొదట ఇండియాలో పెళ్ళి చేసుకున్న మొగుడ్ని ఏవో గొడవల వల్ల వదిలేసి తనకు ఉన్న ఇద్దరు పిల్లల్ని వాళ్ళ అమ్మ దగ్గర ఉంచి కువైట్‌కు వచ్చింది. ఈవిడ కూడా మొదట కువైట్ ఇంటిలో రెండు సంవత్సరాల పాటు "కద్దామా" (పనిమనిషి)గా చేసింది. తరువాత కువైట్ సేట్ మంచివాడు కావడంతో ఆయన్ని అడిగి రిలీజ్ తీసుకుని బయటకు

వచ్చి ఏజంటుగా చేరింది. మనిషి మంచి మాటకారి కావడంతో కష్టమర్‌లకు మాటలు బాగా చెప్పి వ్యాపారం బాగా నడిపిస్తోంది. ఇక్కడ కువైటులో ఈ మధ్యే మరొకతన్ని పెళ్ళి చేసుకుంది. డబ్బు ఎక్కు వయినప్పుడు అన్ని సౌకర్యాలు మనిషికి కావాలి అనిపిస్తాయేమో.

"సరే మేడం - అలాగే చేస్తాం" అంటూ వినయంగా, భయంగా సమాధానం చెప్పి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. అక్కడ ఉన్న అద్దం తీసుకుని మరలా ఒకసారి పౌడరు మొహానికి దట్టంగా అద్దుకుని తృప్తిగా తన అందాన్ని చూసుకుని మురిసిపోయింది యాభయ్యేళ్ళ ఏజంటు లక్ష్మి.

"మా ఆయన నన్ను సిల్క్ స్మితలా ఉంటావు అంటాడు. అంత అందంగా ఉన్నానంటావా? " అని గోవా ఏజంటును అడుగుతోంది లక్ష్మి.

"సిల్క్ స్మిత ఏం ఖర్మ? దాని అక్కలా ఉన్నావు లక్ష్మీ" అంది గోవా ఏజంటు మనసులో తిట్టుకుంటూ.

ఇంకా కాసేపు అక్కడే ఉంటే ఖచ్చితంగా పిచ్చి పట్టడం ఖాయం అని భయపడిపోయిన నేను "అర్జంటు పని ఉంది అక్కా మళ్ళీ మరోసారి వస్తాను" అని సెలవు తీసుకున్నాను.

"అయ్యో సమోసాలు తిననేలేదు. టీ కూడా పూర్తిగా తాగనే లేదు నువ్వు. సరే ఇంకోసారి వస్తే ఇంటికి రావాల్సిందే భోజనం చేసి వెళ్ళాల్సిందే. అలాగే మర్చిపోకుండా పనిమనుషుల్ని ఇండియానుండి రప్పించడానికి ప్రయత్నించు. డబ్బు సంపాదించాలంటే ఈ వ్యాపారం చేయక తప్పదు. ఆలోచించు" అని గట్టిగా మరోసారి చెప్పింది. ఇంటికి వెళితే ఇంకెన్ని కథలు వినాలో? అనుకుంటూ "అలాగే తప్పకుండా మరోసారి వస్తాను" అన్నాను. అక్కడే నిలబడి ఉన్న పనిమనుషుల (కద్దామా) వైపు జాలిగా చూస్తూ అక్కడి నుండి బయటపడ్డాను నేను.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments